

Lucian Bercea
Editor

Imago iuris. Imaginarul dreptului

euv

Editura Universității de Vest

Timișoara 2022

Cuprins

1 | Alegorii

- Valeria Stoica – Alegoria și efectele bunei guvernări și ale relei guvernări: Ambrogio Lorenzetti, *Alegoria bunei și a relei guvernări (1338-1339)* / 14
- Sever Voinescu – Ghid vizual pe drumul înțelegerii: Lucas Cranach cel Bătrîn, *Gerechtigkeit (1537)* / 17
- Marian Nicolae – Justiția și in Justiția în arta medievală: Giotto di Bondone, *Justiția și in Justiția (1306)* / 20
- Valeriu Ciucă – Antigona (cutuma) versus Creon (edictul sau legea): Giuseppe Diotti, *Antigona condamnată la moarte de Creon (1834-1843)* / 23
- Răzvan Dincă – Dreptul creator de umanitate: Giovanni Maria Bottallo, *Deucalion și Pyra (cca. 1635)* / 26
- Cristina Rotaru-Radu – Pierre Paul Prud'hon, *Justiția și răzbanarea divină urmărind crima (1808)* / 29
- Juanita Goicovici – Perseverență, persuasiune și antrenamentul toleranței față de contraargument: Andrea Brustolon, *Lupta lui Iacob cu Ingerul (1710)* / 32
- Ioana Costea – Palas și centaurul, o imagine a frontierei: Sandro Botticelli, *Palas și centaurul (1482-1483)* / 35
- Alina Oprea – Giorgio Vasari, *Alegoria Justiției (1543)* / 38
- Nicolae-Horia Țiț – Caravaggio, *Chemarea Sfinților Matei (1599-1600)* / 41
- Monica Gheorghie – Triumful binelui: Alessandro Magnasco Il Lissandrino, *Triumful credinței / Triumful binelui (sec. XVIII)* / 44
- Mihaela Mocanu – Dreptul în artă: Philip Guston, *Law (1969)* / 47

2 | Simboluri

- Liviu Pop – Nevoia de simbioză între libertate și dreptate: François Boucher, *The Judgment of Paris (1754)* / 50
- Dan Andrei Popescu – Michelangelo, *Crearea lui Adam (1511)* / 53
- Dan Oancea, Sorin-Alexandra Vernea, Vlad-Victor Ochea – *Dominus et Deus: Giuseppe Salotti, Iustitiam (1940)* / 57
- Șerban Diaconescu – Echilibru: Yin și Yang (reprezentare grafică) / 60
- Călina Jugastru – Catezanta aripilor. Triumful adevărului: Victoria din Samotracia (cca. 190 î.Hr.) / 63
- Bogdan Dima – Ulise în lanțuri: John William Waterhouse, *Ulise și sirenele (1891)* / 66
- Andra-Roxana Trandafir – Judecătoarea Dreptei – o dublă căutare: Hubert și Jan van Eyck, *Polipticul Mielului Mistic de la Ghent – Judecătoarea Dreptei (1430-1432)* / 69
- Dacian C. Dragos – „Utopia” juristului Thomas More. Jumătate de mileniu de imaginar: Ambrosius Holbein, *ilustrație la Thomas More, Utopia (1516)* / 72
- Marius Balan – Leviatanul – despre relevanța actuală a unui simbol politic: Abraham Bosse, *ilustrație la Thomas Hobbes, Leviathan (1651)* / 75
- Violeta Stratan – Equal Before the Law: Eldon Garnet, *Equal Before the Law (2011)* / 78
- Remus Racolja – Justiția îmblânzită de compasiune: Emil Bistrvan, *Justice Triumphant with Mercy (1936)* / 81
- Cristian Oana – Meta, arhiva, mecanismul: Meta (reprezentare grafică) / 84

3 | Metafore

Paul Vasilescu – Coloana cerului infinit: Constantin Brâncuși, *Coloana Infinitului* (1938) / 88
Elena-Simina Tănăsescu – Confesiune despre eternitatea puterii, dreptul constituțional și arta contemporană: *Alexandra Crettoru, Powerplay* (2004) / 91
Simona Gherghina – Bacurie și pericol: *Georges Seurat, Cercul* (1891) / 94
Valerian Cioclei – Căi din lacul Ladoga – „pictura de pe copertă”: *Wijciech Siudmak, ilustrație la Alain Peyrefitte, Les Chevaux de Lac Ladoga* (1981) / 97
Rada Rizoiu – (Ne)Cuvintele: *René Magritte, Ceci n'est pas une pipe* (1929) / 100
Diana Botlu – Când citiți drept, stați înaltrul unui cerc sau al unui pătrat: *Jessica Snow, Riffing on Louis' Point of Tranquility* (2010) / 103
Adina Bucuman – Dreptul, ca spațiu al catedralei: *Auguste Rodin, Catedrala* (1908) / 106
Andreea Verșe-Obeanu – Ofelia din Zanibar: *Anna Boyiazis, Finding freedom in the water* (2018) / 109
Dan-Adrian Cărlimădaru – Trestirea veselă a Îngerului Istoric: *Paul Klee, Angelus Novus* (1920) / 112
Raluca Berca – Nul dreit nulle part: *Ovidiu Bărbuș, Immigration Land* (2020) / 115

4 | Instantanee

Valentin Constantin – O fotografie prea complicată: *Cartea Europeană a Drepturilor Omului, Je suis Charlie, Zi de doliu național în memoria victimelor atentatului de la Charlie Hebdo, Strasbourg, 8 ianuarie 2015, fotografie de presă* / 120
Marius Floare – Omul și tancul, dreptul și puterea: *Tank Man, Piața Tiananmen, Beijing, 5 iunie 1989, fotografie de presă* / 123
Rada Chiriță – Libertate: *Piața Operei din Timișoara, 21 decembrie 1989, fotografie de presă* / 126
Daniela Deteanu – The Falling Man: *The Falling Man, New York, 11 septembrie 2001, fotografie de presă* / 129
Bogdan Iancu – But what is government itself, but the greatest of all reflections on human nature? *Federalist No. 51 (Alexander Hamilton sau James Madison): Funeraliile judecătorului Antonin Scalia, Washington D.C., 20 februarie 2016, fotografie de presă* / 132
Lucian Bojin – Pălăriile subiectelor de drept: *Margaret Bourke-White, Hats in the Garment District, New York, 1930, fotografie de presă* / 135
Florința Juca – Ea, El, Ei: *Proteste contra restricțiilor anti-COVID-19, Buda, 3 noiembrie 2021, fotografie de presă* / 138

5 | Geneze

Dan Claudiu Dănișor – Dreptul național, acest lanus Bifrons: *Janus Bifrons (reprezentare monumntală)* / 142
Ioan Stancu – Statele Unite – despre alcătuirea unei constituții: *Howard Chandler Christy, Scene at the Signing of the Constitution of the United States* (1940) / 146
Sebastian Cercel – Tăcerea dreptului: *Constantin Brâncuși, Masa Mării* (1938) / 149
Adriana Almasan – Dreptul, ca operă nescrisă: *pagină / pânză goală* / 152
Sergiu Golub – Kazimir Malevich, Compoziție suprematistă: *Alb pe alb* (1918) / 154
Liviu-Marius Haros – Drawing hands, Izvoia dreptului: *Maurits Cornelius Escher, Drawing hands* (1948) / 157
Carmen Moldovan – Adam – de la creație la creator: *Michelangelo, Crearea lui Adam* (1511), *detaliu* / 160
Luiza-Cristina Gavrilăscu – Dincolo de aparențe: *Anita Gemboș, Dincolo de negru* (2021) / 163
Larisa Dragomir – Jucând-ne cu Kandinsky: *Wassily Kandinsky, Cercuiri în cerc* (1923) / 166
Dana Diaconu – Leonardo da Vinci, *Cina cea de Taină* (1495-1498) / 169

6 | Perspective

Camelia Toader – Milan Trenc, *Empty Suit* (2003) / 174
Radu Cătănă – Claude Monet, *Terrasse à Sainte-Adresse* (1867) / 177
Marieta Avram, Eva-Gabriela Avram – Dreptatea culorilor și culorile dreptății: *Cristian Sida, Virtus Morali* 12 (2018-2022) / 180
Sorina Doroga – Apropieri, depărțări: *Georgia O'Keeffe, Abstraction Blue* (1927) / 183
Gheorghe Flores – Dreptul în oglindă: *René Magritte, Le faux miroir* (1929) / 186
Andreea Chiș – Convergențe și divergențe între conceptele de adevăr, dreptate și dreptul la opinie al judecătorului: *Truth, Two different perspectives (reprezentare grafică)* / 189
Bogdan Dumitrache – Ochiul stâng al lui Themis: *Joseph Göder (?), Alegoria Justiției cu balazonul lui Anthony Wyu* (1570) / 192
Flaminia Stărc-Meclejan – A Moment of Innocence: *Mohsen Makhmalbaf, Nan va Goldean* (1996) / 195
Alexandra Bob – Sub ochii închiși ai noii generații: *Adriana Lucaci, New Generation* (2011) / 198

7 | Judecări

Brândușa Ștefănescu – Judecata lui Paris, O posibilă interpretare: *Henrick van Bales, Judecata lui Paris* (1608) / 202
Rosana Rizoiu – Judecata în lipsă, Scriere liberă după Anthony van Dyck: *Anthony van Dyck, Pictural Paris (ca. 1620)* / 205
Flavia Ciopet – Will Bullas, *Court of Appeals* (2015) / 208
Lavinia Tec – Gabriel Durán, *Justitia* (1774) / 211
Remus Țițirigă – Honoré Daumier, *Une cause criminelle* (1865) / 214
Roxana Stanciu – Pasdrea în spațiu: *Constantin Brâncuși, Pasdrea în spațiu* (1923) / 217
Gabriel Obeanu – Rolul dreptului de autor în protejarea artei „Săruta”: *Constantin Brâncuși, Săruta* (1909) / 220
Alexandra Berca – Jus est ars boni et equi: *Leonardo da Vinci, Salvator Morali* (1506-1513) / 223
Gina Orga-Dumitriu – Procesul Hasdeu sau Dudașu Mamuca, imorală!: *Nicolae Grigorescu, Bogdan Petricea-Honda* (ca. 1900) / 226
Cristina Onoș – Românism istoric, cultură, drept: *Barbu Iacovescu, Portretul lui Avram Iancu* (1849) / 229
Claudia Roșu – Adevărul în drept – un ideal care nu trebuie abandonat: *Sebastian Alexa, Creșterea, învină și adevăr* / 233
Sergiu Stăvilă – Control și judecată: *Gheorghe Pill, Altar* (2014) / 235
Matei Ciprian Geac – Ce este adevărul?: *Nikolai Nicolaevici Ge, Ce este adevărul? Iosu și Plat* (1890) / 238
Livia Beta – 12: *Afșul ființei 12, Nikita Mikhalov* (2007) / 241

8 | Construcții

Octavia Spîrceanu-Matei – Marea Sală de Ședință a Curții de Justiție a Uniunii Europene sau despre legătura dintre justiție și locul în care se desfășoară: *Marea Sală de Ședință a Curții de Justiție a Uniunii Europene* (1973) / 246
Ștefan Dencușu – *Federic Auguste Bartholdi, Gustave Eiffel, Statuia Libertății* (1886) / 249
Marius Guțan – Despre remarcabilă virilitate a dreptului „civilizat”: *Salvador Dalí, Căminul Italian* (1972) / 252
Flavius-Antoniu Băian – Palatul Facultății de Drept a Universității din București: *Fernand Ullius, Venona: Palatul Facultății de Drept a Universității din București* (1936) / 254
Ionaș Florin Popa – No true colour can sustain a building that is faintly jointed: *Cartea Populare Supremă a Republicii Populare Chineză* (1949) / 257
Sebastian Spîrnic – Despre materialitatea și conștiința Dreptului: *Palatul The Royal Courts of Justice* (1882) / 260

Ovidiu Podaru – Arhitectură, drept și neurologie: de la banal la senzational și înapoi, între degenerare și speranță: Frank Gehry, *The Cleveland Clinic Lou Ruvo Center for Brain Health, Las Vegas* (2010) / 263

9 | Orizonturi

Vlad Constantinenco – *Représentation du droit international*: José Gascón y Aldá, *Revista Internacional* (1924) / 268
Bogdan Anusca – Puterea simbolurilor în vremuri neșgure: *Vespasian Pella: Dirk Van Driven, Vespasian Pella* (ca. 1945) / 270
Corneliu-Liviu Popescu, Une photo de Nuremberg (Plus jamais ça !): Justice Robert H. Jackson, standing at right, delivers the prosecutions opening statement at the International Military Tribunal in Nuremberg, 21 noiembrie 1945, *fotografie de presă* / 273
Elena Lazăr – Sesiunea inaugurală a Curții Internaționale de Justiție, Palatul Pieci, Haga, 18 aprilie 1946, *fotografie de presă* / 276
Laura-Maria Crăciunescu-Tatu – Găndind la... Justiția internațională: Andrew O'Connor, *Peace Through Justice* (1913) / 279
Bianca Guțan-Seljan – Căsoile Constituției. România: Turbulence and Triumph de Petachad Leyland: *Petachad Leyland, Romania: Turbulence and Triumph* (2016) / 282
Mihai David – Femeia fără chip, *Republica Dominicană (reprezentare artistică populară)* / 285
Manoile Ciprian Popa – Dreptul și hărțile: *Haarta vanii (reprezentare grafică)* / 288
Rada-Bogdan Bobei – *Highway Crossroads (fotografie)* / 291
Mihai Selegean – Codul lui Hammurabi și diferitele perspective pe care ni le oferă asupra universalității drepturilor omului: *Codul lui Hammurabi* (ca. 1760 î.Hr.) / 294

10 | Sfere

Carmen Tamara Ungureanu – Tehnologia, dreptul și patul lui Procust: *Patul lui Procust* (ca. 440-430 î.Hr.) / 298
Paul Pop – Fugți ireparabilele timpuri: *Sabudor Duk, Persistența memoriei* (1931) / 301
Ioana Vasiliu – Pictura ca vector de transmitere a politicii penale: *Dock Völlert, Judecata lui Cassibus* (1542) / 304
Laura Stănilă – Războiul ca sancțiune sau sancțiunea ca război. Retribuționism divin vs. expiaționism uman: *Caravaggio, Salomea cu capul lui Ioan Botezătorul* (1609) / 306
Adrian Stăniș – *Vue de l'Hôtel de Ville de Paris et de la place de Grève* (1756) / 309
Felicia Roșioru – Dreptul mănții într-o privire: *Wassily Kandinsky, Pătrate cu cercuri concentrice* (1913) / 312
Septimia Parasinte – Pelicanul. Statul social: *Pelicanul (reprezentare grafică)* / 315
Dorin Jorea – Zgomotul rațiunii descâlțate: *Tory Robert-Fleury, Le docteur Philippe Pinel faisant tomber les chaînes des aliénés* (1876) / 318
Cristian Clăpă – Un triptic și trei perspective asupra dreptului administrativ: *Paolo Uccello, Bătălia de la San Romano, Triptic* (1438) / 321
Nicoleta Dominte – Metafore juridice în Cabaretul Voltaire al lui Marcel Janco: *Marcel Janco, Cabaret Voltaire* (1916) / 324
Adrian Circa – Omul și Frumosul: *Robert Fisher, Kirk Woddlé, fotografie pentru coperta albumului Nirvana, Nevermind* (1991) / 327

11 | Relații

Cristina Nicolescu – „Familie de țărani” – tendințe de mitizare și protecții contemporane: *Carol Rema, Familie de țărani* (ca. 1910) / 332
Veronica Rebreanu – „Marriage à la Mode” de William Hogarth sau nimic nou sub soare: *William Hogarth, Marriage à la Mode* (1743) / 335
Adina Motică – Judecata lui Solomon și maternitatea de substituție: *Peter Paul Rubens, Judecata lui Solomon* (1617) / 339
Oana Ghiță – Despre familie, în secolul XXI: *Henry Moore, Family Group* (1949) / 342
Gheorghe Pipereș – Fantoma a strigat: *Edward Munch, Strigătul* (1893) / 345
Natalia Șvidchi – O inteligență nu tocmai dorită: *Burley, There is Always Hope - Girl with Balloon* (2002) / 349
Codruța Ganeș-Margu – Rage, the Flower Thrower – un răspuns: *Banksy, Love is in the Air - The Flower Thrower* (2003) / 352
Andrei Slăvescu – Despre adevăr și ghinion: *Hagesandros, Prôydoros și Athanadoros din Rodos, Laocoon și fiul său* (ca. 27-68 î.Hr.) / 354
Codruța Hageanu – Fiul omului: *Rene Magritte, Fiul omului* (1964) / 356

Pretext

Lucian Bercea – Autoportret. Sau despre artă ca problemă: *Auster recunoscut, La Santa Sindona („Ștăruia Gădgu”, Terbu), datat incert / Giuseppe Saraceni, Cristo Velato („Christus Involat”, Napoli), 1753* / 360